

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben, Megyehívó 3 korona
 Budapestra, Magyarországra 12
 Külföldre, Magyarországra 5
 Külföldre 20

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Császló József.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

A király Rákóczi hamvaiért.

— ápril 20.

A legelső magyar ember, a király letette hódolata koszoruját a legdicsebb fejedelem, az önfeláldozó hazaszeretben örökéletűvé magasztosult II. Rákóczi Ferenc emlékezetének oltárára.

Erről a történeti jelentőségű eseményről a hivatalos lap ma (szerdán) reggel megjelenő száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza!

A magyar történelem kiváló alakjai közül egyedül II. Rákóczi Ferenc hamvai nyugosznak idegen földön és e hamvaknak hazaszállítása a nemzetnek is méltelen kifejezett közóhajtást képezte. Hála legyen érte a gondviselésnek: azok az ellentétek és félreértések, melyek súlyosan neheztedek elődeinkre hosszú századokon át, ma már egy végkép letűnt korszak történelmi emlékét képezik. Király és nemzet kölcsönös bizalma és az alkotmány visszaállított békés uralma megteremtették trón és nemzet között a sikeres egyesült munkásság alapfeltételét képező összhangot. Keserűség nélkül gondolhatunk tehát vissza mindnyájan a mögöttünk álló borus korszakra és király és nemzet egyesült kegyelete keresheti fel mindazok emlékezetét, kiknek vezető szerep jutott a letűnt küzdelmekben. Ennélfogva utasítom, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai visszaszállításának kérdésével foglalkozzék és erre vonatkozó javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben 1904. április 18-án

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

A királyi kézirat hirtelen tegnap késő este elterjedt a politikai körökben és általános nagy lelkesedést keltett.

Bizonyára az egész ország lelkes örömmel fogadja a királyi cselekedet hírért. II. Rákóczi Ferenc felséges alakja változatlan fényben ragyog tovább, dicsőségesen uralkodó ősz királyunk pedig e tetteivel ismét megnövekedett a magyar nemzet szeretetében.

A vasutasok.

— április 20.

Szerte híresztelik, hogy a vasutasok körében a fizetésrendezésről szóló javaslat csalódásokat, lehangoltságot keltett. A nyugtalanabbak már agitálni is kezdenek s erélyes állásfoglalásra, ellentállásra s Isten tudja még mire akarják szervezni a vasutasokat.

Nos, mi nem hisszük, hogy az államvasutak derék és művelt tisztikara, melyet a szolgálat már maga is férfias komolyságra és fegyelemre szoktatott, beugrik az agitátoroknak s veszélyeket és konfliktusokat lesz hajlandó felidézni, a melyek sokkal messzebb terjedő zavarokat idézhetnének elő, mint a minőkre az elégedetlenséget szítók ez idő szerint gondolnak. Valóban nincs sem szükség, sem ok arra, hogy az amugy is nehéz közéleti viszonyokat még azzal is nehezítsük, hogy egy hatalmas faktora a közszolgálatnak izgalomban tartassék s oly lépésekre ragadtassa magát, melyeknek következményei mindenképpen csak hátrányosak lehetnek.

De hát van e komoly ok arra az állítólag nagyfokú elégedetlenségre a melyet a közzétett fizetésrendezési tervezet előidézett? Bárhogy vizsgáljuk is a tervezet ellen emelt kifogásokat s panaszokat, csak azt találjuk legfeljebb, hogy nem teljesítették mindazok a kívánságok és

óhajok, a melyeket a vasutasok az ő mozgalmuk alkalmával memorandumba foglaltak.

Hát azért, mert nem kaptak meg mindent s most mindjárt egyszerűen, már feltétlenül vissza kelutásítani a tervezetben foglalt pozitív jót? Csodálatosnak tartjuk, hogy nemcsak az agitátorok, hanem komoly lapok is olyasmit állítanak, hogy voltaképpen nem történt semmi s hogy a vasutasok fizetésrendezése nem hozott javítást, sőt még rosszabbodást is tartalmaz. Ilyeneket állítani akkor, a midőn közel hét millió korona az az összeg, a melyet a fizetésjavításra fordítanak, legalább is merész és kockázatos dolog, mert rácsófol maga a tény s megdönti az elvitázhatlan igazságot. Ha ilyeneken alapul a nyugtalanság, az elégedetlenség s az agitáció, akkor bizony gyöngye alapja van s a közvéleményben az ellenkező érzést kelti, mint a milyet szándékozik. A közvélemény elvégre is adófizető polgárokból áll, a kikkel nem lehet megértetni azt, hogy a mikor az ő adófilléreiből 7 millió koronával többet adnak a vasutasoknak, akkor voltaképpen semmisenem történik értük.

Azt igenis megengedjük, hogy vannak még méltányos óhajok, a melyek ezuttal nem voltak teljesíthetők. De a vasutasok illetményeinek mostani szabályozása remélhetőleg nem örök időre szóló és végleges rendezés. Abban a mértékben, a mint az állam gazdasági élete erősödik, az állam bevételi forrásai gyarapodnak s az államháztartás keretei az egészséges fejlődés útján tágulnak: fokozódóan mind több és több igényt fog kielégíthetni az állam; s ez igények közt bizonyára a legnagyobb, legrokonszenvesebb figyelemmel lesz azok iránt, a kik hűséges, odaadó és fáradtságos munkájukkal a közviszonyok javulására közrehatnak.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: : tüdőbetegségeknél, lélegező szervek hurutus bajainál, ugymit idült bronchitis, számarhurat és különösen labbdadozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást kellemes szaga és jó íze miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegetként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üve alant
 céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

PLATSCHEK WILHOLM
 ÉPÍTŐ ÉS SZERELMÉNY VÁLLALAT
 Építési és szerelési munkák

Nem szükséges belemenni azokba a részletekbe, a melyeket a megindulni készülő agitáció bizonyos célzatossággal emel ki és csoportosít, hogy vele a nyugtalanságot és elégtelenséget kiváltsa. Elég, ha két pozitív tény állítunk szembe minden ilyen kritikával: az egyik, hogy a mai állapothoz képest a közép- és kisebb kategóriájú vasutasok óriási tábora határozottan nyer; a másik, hogy az eddig élvezett jogokban esorítás nem történik s nem is szándékolják.

Oly időkben, a mikor a maguk erejére utalt s a magukért felelős polgárok százezrei nehéz létküzdelemben keresik mindennapi kenyerüket s a pusztá véletlentől függ, hogy apad-e, emelkedik-e keresetük bizony nem lekicsinyelni való dolog hogyha az állam a tisztviselők óriási táborának az eddigi biztoshoz még valamit nyújt, szintén biztosat. S igen rossz szolgálatot tesznek az országnak, a kik az állam e méltányosságával szemben a tagadás és visszautasítás álláspontjára helyezkednek azért, mert nem adhat meg mindent, a mit kívánnak.

De rossz szolgálatot tesznek saját ügyüknek azok is, a kik ez izgatásnak engednek, mert a közvélemény rokonszenvét kockáztatják. Az a tervezet, mely a vasutasok fizetésrendezését foglalja magában, a kormány igaz jóakarátát, méltányló elismerését juttatja kifejezésre. Határt szab e jóakarathoz az államfinanciákra való tekintet. A rendezett államháztartás a tisztviselőnek is nagy és életbevágó garancia. Hisz vannak rá példák, hogy finánciális téren züllött országokban a tisztviselőket éri legelső sorban a pénzügyi válság minden hátránya. Ezek az eleven példák is azt bizonyítják, hogy az államtisztviselőnek is elsőrendű érdeke az államháztartás egyensúlya.

Ne dobálják tehát követ az államot, a mely nekik kenyeret ad s a mely, ha nem is sokkal, de valamivel mégis nagyobb karéjt juttat nekik most, mint eddig nyújtott. — Fogadják szeretettel és megnyugvással azt, a mi bár kevésnek látszik mig idővel több lehet és reméljük több is lesz.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, április 19.

Odakünn a vasutasok dolga foglalkoztatta a kedélyeket, majd pedig **Nessi Pál dr.** felkereste az elnököt, hogy tőle a husárok drágulása dolgában napirend előtt való felszólalásra engedelmet kérjen, a mit meg is kapott. Az akadémikus félóra jóval elmúlt, a mikor **Jakabffy Imre** alelnök az ülést megnyitotta.

Baross Jusztan a gazdasági bizottság előadója benyújtja a bizottság jelentését, a képviselőház tisztviselőinek fizetésrendezése dolgában.

Nessi Pál a husárok drágulása dolgában szólal fel napirend előtt. Rámutatott arra a körülményre, hogy a főváros élelmezése az utóbbi időben az egész vonalon megdrágult. A marhahús 14 fillérrel, a disznóhús 40 fillérrel drágult meg kilónként. Az élelmezés ára azóta mutat emelkedést, amióta a vásárcsarnokokat föllállították. De a tejszövetkezetek felállítására is drágítja a hús árakat. Konstatálja, hogy sehol a kontinensen nem uralkodik oly drágaság, mint Budapesten. Baj az, hogy a fővárosnak élelmezési politikája éppenséggel nincsen. Mit használ az, ha a tisztviselők fizetését emelik, ugyanakkor az élelmi cikkek magas ár-emelkedést mutatnak. Közvetlen tapasztalatokat szerzett, hogy a hús árak mennyire szöktek fel. A borjúhús ára kgr-ként 2 kor. 20 fillér, a rostélyosé 88 kr., a disznóhúsé 1 frt 20 kr. Nem okolja a mérszárokat a husárok drágulásáért, hanem a rendszert. Kéri a kormányt, hogy befolyását kellő módon érvényesítse. (Helyeslés a baloldalon.)

Tisza István gróf kormányelnök rámutatott **Nessi Pálnak** arra a kiszólására, hogy a tejszövetkezetek okozzák a husárok drágulását. Ez kardinális tévedés és csak akaratlan elszóláson alapulhat. Egyebekben a dolog részleteibe belebocsájtani nem akar. Hangsúlyozza, hogy a főváros élelmezése rendkívül fontos dolog, de a város autonóm jogkörébe tartozik. De befolyást gyakorolhat rá a kormány és a társadalom és amennyire a kormánytól függ, az meg fogja tenni kötelességét. (Helyeslés a jobboldalon.)

Nessi Pál félreértett szavait igazította helyre és ezzel ezután napirendre tért át a ház, a vármegyei tisztviselők fizetésének szabályozásáról szóló javaslat tárgyalására.

Szalay Lászlót illette meg a zárzó határozati javaslata alapján. Ismételtén kéri a szolgálati pragmatikát, a fegyelmi eljárás reformját, a nyugdíjalap megerősítését és a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városi tisztviselők fizetésrendezése tárgyában még ez év végéig törvényjavaslatot terjesszen be a kormány.

Tisza István gróf hivatkozik tegnapi kijelentésére melynek alapján a határozati javaslatot nem fogadhatja el. Nem fogadhatja el, mert záros határidőt nem tűzhet ki a városi tisztviselők fizetésrendezésére és ellene van annak is, hogy a közigazgatási tisztviselők oly nagy függetlenségre tegyenek szert, — mint a bírák.

Buzáth Ferenc is elfogadásra ajánlja határozati javaslatát, mely a létminimum adómentességét sürgeti.

Elnök: Több határozati javaslat nem lévén fel akarja tenni a kérdéseket a javaslatnak általánosságban való elfogadására.

Kubik Béla: A ház nem határozat képes!

Elnök: Elrendeli a megszámlálást, konstatálja, hogy a ház nem határozatképes (95-en voltak jelen) és az ülést negyedórára felfüggeszti. Szünet után elnök megnyitotta az ülést.

Kubik Béla: Kéri a ház határozatképességének megállapítását.

Elnök: Elrendeli a megszámlálást és konstatálja a ház határozatképességét.

Ezután a szavazást ejtették meg, a ház többsége általánosságban elfogadta. Ellene csupán a néppárt szavazott.

A részletes tárgyalásra tértek át.

Szalay László: A címet kifogásolta, hogy a javaslat vármegyei alkalmazottakról szól, e helyett külön kellene említeni a tisztviselőket és szolgákat.

Tisza István gróf megtartja a javaslat eredeti címét, melyet a többség el is fogad.

Battyhány Tivadar gróf kifogásolja, hogy a megyei főorvos a VII. osztályba van besorozva a VII. osztály helyett. Indítványt is ad be ily értelemben. Ha nem fogadják el, akkor csinálják meg a dolgot, úgy, hogy tizenöt évi szolgálat után átlép a VII-ik osztályba.

Szederkényi Nándor: Pártolja **Battyhány** indítványát, ezenfelül indítványozza, hogy a főszolgabírók mindjárt a VII-ik osztályba soroztassanak. A megyei főorvosok nem érnek rá a magán praxisra.

Felkiáltások jobbról: Dehogyan nem!

Szederkényi Nándor: Én fogadást ajánlok, hogy nincs ideje. (Derűtség.)

Felkiáltások jobbról: Ne fogadjon, mert elveszti.

Szederkényi Nándor: És mert magánpraxisuk nincs, fizetésüket magasabb osztályba kell sorozni.

Szalay László és **Csernoch János** magukévá teszik **Szederkényi** indítványát.

Tisza István gróf az indítványok elvetését javasolja. Szakitsunk azzal a felfogással, hogy a fizetési osztály egyszerűsített rangfokozatot is jelent. Ez téves. Az ügyészek és orvosok dolgában az volt az irányadó, a mikor őket a fizetési fokokba beosztotta, hogy állásaikból kifo-

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra“ téle arc-crém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arc-crém

szepülő, májfoltok, vörös pattanások és minden nemű bőrtisztálanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzá való Fáy szappan szintén 1 korona. Egyedül kapható: Dr. Röthschnek V. Emil Utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth utca.

lyólag mellékjövödelmük is van. Az a körülmény, hogy valakit megyei orvosá tesznek meg, fokozza az iránta való bizalmat és ez természetesen növeli a megyei orvosok praxisát, a mi szép mellékjövödelmmel jár.

Erre a ház rövid vita után a javaslatot részleteiben is elfogadta.

Holnap a jegyzői javaslat kerül tárgyalásra.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Az adózók érdekében.** Az 1904-ik évre szóló és megállapított IV-ed oszt. kereseti adó kivetési lajstromok 8 napi közszemlére f. év ápril 20 tól 28-ik napjáig a városi adókövető hivatalban az 1883. évi XLIV-ik törvények 16. §-sa értelmében kitéve vannak; mihez képest az adózók figyelmeztetnek, hogy a kivetési lajstromokat tekintsék meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk van, felszólalásaikat és pedig:

a., azon adózók, kik IV-ed oszt. kereseti adóval már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstromok közzé tételét követő 15 nap alatt.

b., azon adózók, kik ezuttal rovatnak meg IV-ed oszt. kereseti adóval első ízben, — adótarozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felelbezzhetnek. A felelbezzések a kir. pénzügyigazgatóságnál nyujtandók be.

× **A kereskedelmi miniszter a Laci kenyhákról.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott az összes törvényhatóságokhoz, melyben a *Lacikonyhásokat* felmenti az iparigazolvány kiváltásától. A miniszter ugyanis azokat, kik a *Lacikonyhán* vásárok és egyéb alkalmazásokkor sütnék főznek és ezt mint mellékfoglalkozást üzik megkülönbözteti azoktól, akik naponként ételeket főznek a piacokon. És utóbbiak iparigazolvány váltására kötelezettek. A miniszter ugyanis az időszaki, sehol nem állandó *lacikonyhások* foglalkozását nem *ipari*, hanem *népies* foglalkozásnak tekinti.

× **Vármegyei közgyűlés.** Hajdúvármegye rendes tavaszi közgyűlést a jövő hónap 16-án tartja *Domahidy Elemér* főispán elnöklete alatt.

× **Az 1904 évi sorozás határidejét** már megállapították. Eszerint a központi járás hadkötelesei május hónap 24., 25., 26. és 27. napjaink lesznek kötelesek mérték alá állani.

× **A polgármesterek kongresszusa** Kovács József polgármester átiratilag közölte az önálló törvényhatóságú városok hatóságával, hogy a polgármesterek értekezlete az idén Nagyváradon lesz, még pedig május 30-án kezdődőleg. Az értekezletre tehát meghívja a városok képviselőit s kéri, hogy a résztvevők még az értekezlet előtt jelentsék be jövetelüket *Rimler József* nagyváradai polgármesternek. Az átirat szerint az értekezlet tárgysorára eddig a házbéradó kérdése s a kisipar ügye van fölvéve.

Kovács polgármester — aki az értekezlet előkészítésében a beteg *Zechmeister György* győri polgármestert mint értekezleti alelnök helyettesíti — kéri a hatóságokat, hogy amennyiben valamely tárgyat az értekezleten szőnyegre kíván hozni, vagy pedig valamely indítványt szándékoznak majd előterjeszteni, ezt is előzetesen közöljék ő vele, mint az ügyek vezetőjével.

× **Hajdúmegye állandó választmánya** e hó 29-én d. e. 9 órakor *Rásó Gyula* alispán elnöklete alatt ülést tart. Tárgyak: A vármegyei háztartási alap 1903. évről szóló zárszámadásának felülbírálása és a május hó 16-án tartandó tavaszi rendes közgyűléshez utalt egyéb tárgyak előkészítése.

× **Az építési bizottság ülése.** Az építési bizottság tegnap délután 3 órakor ülést tartott a városháza nagytermében *Domahidy Elemér* főispán elnöklésével.

Királyi avatás.

Saját tudósítónktól.

Budapest, ápr. 19.

A budapesti kir. magyar tudomány egyetem díszes aulájában négy fiatal embert avattak ma délelőtt doktorokká, sub auspiciis regis. Ez az első eset, hogy egyszerre négyen kapják a királyi gyűrűt szorgalmuk jutalmául és minthogy a szabályzat szerint csak hármat lehetne egy esztendőben sub auspiciis regis felavatni, *Khuen-Héderváry Sándor* gróf, *Khuen-Héderváry Károly* gróf miniszter fia, aki szintén a kitüntetettek között van, társai javára vissza akart lépni. Az egyetemi tanács felterjesztésére azonban a király megengedte, hogy mind a négy jelölt részesüljön a fényes kitüntetésben. Így történt, hogy *Berzeviczy Albert* kultuszminiszter mind a négy jelöltnek, *Tóth Károlynak*, *Tóth Lajosnak*, ifj. *Márffy Edének* és *Khuen-Héderváry Sándor* grófnak ujára felhuzta a királyi brilláns gyűrűt. Az előbbieket a jogtudományok, a két utóbbit az államtudományok doktoráivá avatták.

Ebből az alkalomból fényes és nagy közönség töltötte meg az egyetem auláját.

Pont 11 órakor érkezett meg a király képviselője: *Berzeviczy Albert* kultuszminiszter, akit az egyetemi tanács fogadott.

A négy jelölt az emelvény egyik sarkában állott fel: *Héderváry Sándor* gróf és *Tóth Lajos* díszmagyarban, *Tóth Károly* huszárhadnagy egyenruhában, ifj. *Márffy Ede* pedig tüzérvármesteri uniformisban.

Elsőbben *Heinrich Gusztáv* rektor köszöntötte a király képviselőjét, az ifjakat, akik szorgalmuk gyümölcseit élvezik és a vendégsereget.

Ezután *Balogh Jenő* dr. jogkari dékán röviden ismertette a felavatandók multját. *Tóth Károly* és *Lajos* ikertestvérek, születtek 1876-ban, *Khuen-Héderváry Sándor* gróf született 1881-ben s ugyanakkor született ifj. *Márffy Ede* is. Valamennyien jeles eredménnyel végezték középiskolai és egyetemi tanulmányaikat. A dékán ezután lelkes, szép beszédben figyelmeztette az ifjakat azokra a kötelességekre, amelyek e kitüntetésből kifolyólag reájuk hárulnak. A felavatandó ifjak ezután sorban előadták doktori értekezéseiket. *Tóth Károly* a nemzeti ön-

kormányzat kérdéséről, *Tóth Lajos* a budget jogról, *Khuen-Héderváry Sándor* gróf a semlegességről a nemzetközi jogban és ifj. *Márffy Ede* a hadmentesség fogalmáról értekezett. Valamennyi előadást megélejtették.

Ezután az ifjak egyike kérte az egyetemi tanácsot, hogy avassa őket doktorokká, mire *Heinrich Gusztáv* rektor eskütételre hívta fel őket. Az eskü letétele után *Balogh Jenő* dr. jogkari dékán felolvasta a felavató beszédet, mire az egyetemi tanács tagjai kézfogással doktorokká fogadták a jelöltek.

A felavatást *Tóth Károly* köszönte meg, mire a jelöltek odá vonultak a kultuszminiszter asztala elé. *Berzeviczy Albert* vallás- és közoktatásügyi miniszter gyönyörű beszédet intézett az ifjakhoz.

A beszédet hosszas, lelkes éljenzés követte. Ezután a miniszter a jelölteknek egyenkint ujára vonta a királyi ragyogó ajándékát.

A szép ünnepséget *Heinrich Gusztáv* dr. rektornak zárószavai rekesztették be, aki megköszönte a királyi kegyét és a miniszter megjelenését. Beszédét e szavakkal végezte: *Eljen a király!* Ezzel az ünnepség véget ért.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Pályázat a katonai iskolákba. A vallás és közoktatásügyi miniszter megküldte az összes tankerületi főigazgatóságoknak és középiskoláknak — így *Debrecennek* is — a katonai iskolák pályázati feltételeit. Egyenesen föl hívja a tanítótestületeket, hogy hassanak oda, hogy a katonai-iskolákba mentül több ifju jelentkezzen. Fölszólítja az iskolák vezetőit, hogy különösen az intézetet elhagyni készülő VIII. osztályt végzett növendékeket igyekezzenek a katonai akadémiákba való átlépésre buzdítani. Ide vonatkozólag pedig ajánlja a bécsi és bécsújhelyi katonai akadémiákat. Ezzel — mint leiratában határozottan kijelenti — az a célja, hogy ugy a közös, mint a magyar hadseregnek mentül nagyobb számban neveljen magyar honos tiszteket.

Megváltozott érettségi határidő. Jeleztük már lapunkban a tiszántúli ev. ref. egyházkerület középiskoláinak érettségi vizsgái közt, hogy a kisujszállási főgymnasiumban ez évi június hó 21 és 22-én lesz az érettségi vizsgálat. Ez azonban némi módosulást szenved a körülmények folytán, amennyiben nem a jelzett határidőben, hanem június hó 24. és 25-én tartják meg a vizsgát. A vizsgálati elnök ugyanaz marad.

Elmaradt zeneünnepély. Tervbe volt véve és meg is jelent a lapokban az a h iradás, hogy az ev. ref. egyházkerület közgyűlésének idejében a tanítóképzőintézet zeneiskolájának növendékei hangversenyt tartanak, amelyen a zenében tett előhaladásukat és képességeiket bemutatják. Azonban tekintettel arra, hogy az egyházkerület közgyűlésének első napjára tervezett ünnepély tartása a pünkösdi szünidőbe esik és így egy egész héten nem lehetne próbát tartani, a hangverseny az igazgató kérelmére elmarad.

A vasárnapi munkaszünet.

A vasárnapi munkaszünet ügyében, különösen a vidéki kereskedők körében, egyre élénkebb mozgalom észlelhető és valóban nagy ideje volna már annak, hogy a sok oldalról megtámadott Lángféle rendelet sérelmeinek megvitatása és az ügy közmegegyezéssel rendezése tárgyában megtartandó ánkétet a kereskedelmi miniszter egybehívja. — Közöltük annak idején, hogy a múlt évi július 12-én Budapesten a kereskedők országos értekezletet tartottak a Lángféle rendelet sérelmes intézkedéseinek megbeszélése és ezek orvoslása céljából a kereskedelmi miniszterhez kérelem intézése végett. Az értekezlet végrehajtó bizottságot szervezett, mely a felterjesztést el is készítette és azt küldöttségileg szándékozott Láng Lajos kereskedelmi miniszternek átnyújtani. Az előzetes puhatolozásoknak azonban a miniszter részéről tett azon kijelentés lett az eredménye, hogy rendeletének egyetlen pontját sem hajlandó módosítani és a vasárnapi munkaszünetnek inkább kitégítésére, hogysem szűkítésére törekszik. E nyilatkozat után a bizottság céltalannak tartotta a kérvény benyújtását. Most a végrehajtó-bizottság újból felvette tevékenységének fonalát és újabb országos értekezletet tartott, annak egy memorandumot állapított meg s azt száz tagból álló küldöttség nyújtotta át a kereskedelmi miniszternek.

Apró legendák.

Az erős és a gyenge.

Az izmos, erős hüvelykujj nagy haraggal támadt egyszer a gyenge kis ujra:

— Szemtelen vagy — mondá — s tolakodó. Én dolgozom a legtöbbet s te a legkevesebbet, én sokkal többet bírok meg, mint te. Ha valamit szerzek s marokra szoritok, te mégis oda tolakodol és ugyanolyan részt követelsz, mint én.

— Nem veheted zokon, magad vagy az oka, felelte a kis ujj. — Mert ha a gazdánk kinyújtja a kezét és munkára küld bennünket, te a legerősebb, a legizmosabb köztünk, rögtön elválsz tőlünk, félreállsz, magunkra hagysz minket, mintha hozzánk sem tartoznál. Az én tolakodásom csak viszontszolgáltatás.

A szerelem.

— Az igazat megvallva, — szólt az ifju a leánynak — csunya dolog ez a mi szerelmünk. Kiérzik a sárszag belőle. Én téged szeretlek, el is veszek, nem azért, mert szép vagy, jó vagy, hanem mert nekem tetszel, mert érzem, hogy én boldogtalan volnék nélküled. Hiába, önérdék csalás még a szerelem is.

— Emberi érzés az és mégis isteni — feleli a leány. — Hogy az embernek még a szerelme is önérdék, az emberi gyarlóság, de hogy ez az érdek egyenlő adagban van két emberi szivben, ez isteni összhang. Az érdekek összhangja az igaz szeretet.

Az idő és az ember.

— Miért rohansz oly sebesen velünk? — faggatta egyszer az ember az időt. — Miért vagy oly kegyetlen, hogy agyonsütsz, mielőtt igazán élnünk lehetne?

— Rosszak vagytok ti, földi emberek s nem én vagyok kegyetlen, — mondta az idő. — Nem én rövidítelek meg benneteket, hanem ti engem.

— Ezt ugyan jól mondtad. És ugyan mivel rövidítünk meg, ha szabad kérdenem?

— Ha az ember engem agyon nem ütne, — felelte az idő — örök életet biztosíthatná magának.

A fény és az árny.

Miután órákon át vizsgálta a tudós a napot, meglehetősen dörzsölte kezét kutatásának eredménye fölött.

— Lám, hát te is csalog a világot, — szólott a napnak, — fényt, világosságot lövölsz a földre, hogy ne sejsük árnyfoltjaid. De akárhogy ragyog millió sugarad, a tudomány meglátja foltodat.

— Szegény, korlátolt, liu tudomány. Te kifogásolod a fényem, ragyogásom? Hisz az én világosságom nélkül nem látád meg foltjaimat.

A beteg kovács.

— Csodálatos az én bajom, — szólt a kovács a kuruzsló bölcnek. — A leghalkabb suttogást, beszélgetést megértem, de akármily erősen ütöm a vasat, annak kiáltását nem hallom.

— Ez baj, — mondá a bölc — de talán segíthetek rajta. Eredj szépen haza, holnap átnézek majd hozzád.

Másnap a bölc kovácsműhelyt nyitott a beteg szomszédságában s csodálatos hatása volt vállalkozásának. Leggyöngébb, leghalkabb ütésre is összerázkódott dühében a hirtelen kovács és ingerülten vonta kérdőre a bölcset.

— Meg akartam csak mutatni igazi betegséged, — szólt az utóbbi — másnak halk ütését rögtön meghallod, de a magadét, bármily erősen vágod, úgy megszoktad, hogy észre sem veszed.

A visszhang.

Panaszra ment a völgy a bíróhoz:

— Bíró uram, — mondá, — nem bírom tovább, én alázatos, szerény vagyok, de kifogyott türelmem. A hegy büszkesége már határt nem ismer. Lenéz, gunyol, ócsárol, pedig ami értékünket illeti, én több hasznot nyújtok, mint ő. Az ő terméketlen, kopár földje nem nyújt kalászt, sem virágot, az enyém meg táplál, gyönyörködöt egy egész világot. Üres hiúsága, hidd el, véremig sért engem. Tégy hát igazságot köztünk.

A bíró hallgatja a völgynek keservét, gondolkozik rajta, végre is megszólal:

— Igazság szól belőled, de nagy gyávaság is, — mondá. Szerencséd, hogy a vetélytársad még gyávább, mint te vagy, azért hordja oly magasan a fejét. Embereld meg magad, ne légy oly alázatos, hanem kiálts reá oly hangon, melyen ő szokott beszélni és meglátod, hogy a büszke szirt leszáll majd hozzád és a te hangoddal felel.

H I R E K.

A kefégyári munkások.

— ápr. 20.

Tegnap ismét zavargásokra való készülődésről szállongtak hírek és emiatt Végh Gyula főkapitány előzetesen megtett minden intézkedést, hogy a város polgárságának nyugalma, élet és vagyon-biztosságát minden megzavarás, veszedelem ellen megvédje. A rendőrség több ízben cirkált végig a városon és a városháza udvarán lovas és gyalogos katonaság állott készenlétben.

Szerencsére nem történt semmiféle rendzavarás. Ez jól van így. A kefégyári munkások nem is cselekednének a magok javára, ha erőszakhoz nyulnának és a város lakosságának békéjét okatlanul felforgatnák. Ilyen eljárással csak maguknak ártanának és maguk ellen zudítanak az egész közönség jogos felháborodását. Akár van igazuk, akár nincs, ez a kérdés erőszakoskodással, rendbontással el nem intézhető.

A kefégyárakban egyébaránt még mindig szünetel a munka, mert a munkaszünetetők, akik különben most már a gyárakból elbocsátott munkanélküliek, fenyegetéssel elriasztották a munkában állókat a becsületes munkától.

Azoktól, a kik a nép, a munkás osztály jogaiért küzdenek, nagy jogtalanság, hogy a dolgozni kívánókat, akiknek a kenyérre szükségük van, elriasztják, sőt erővel elvonják a keresettől.

A tegnap történetekről egyébaránt im itt a részletes híradás.

*

Tegnap este felé ismét az a hír kelt szárnyra, hogy a bérharcban álló kefégyári munkások újabb tüntetésre készülnek. A hírre a főkapitány minden óvintézkedést jó eleve megtett. A katonaság is készenlétben volt. Nyolc órakor tényleg kezdődött a csoportosulás a városháza előtt. Valamivel nyolc után megjelent a katonaság is. A 39. gyalogezred egy vegyes százada *Kronenfels* lovag, a 15. század kapitánya vezetése alatt, továbbá a 7-es huszárok egy csapata *Ebers* kapitány vezetése mellett várakozó állást foglalt a városháza udvarán.

Megjelent a városházán Nagy Győző ezredes dandárparancsnok is, továbbá Kovács József polgármester, dr. Vargha Elemér titkárral és Vecsey Imre főjegyző. Ott voltak Végh Gyula főkapitány, Szabó Kálmán tanácsos, Boldizsár Kálmán és Szentpéteri kapitányok és az összes rendőrbiztosok. Domahidy főispán Domahidy Pál útján több ízben kért jelentést a helyzetről.

A városháza előtti csoport azonban semmi gyanusat sem mutatott, úgy hogy a katonaság segítségére szükség nem volt. A tömeg u. i. legnagyobb részt kiváncsi szemlélőkből állott. Fél tíz óra felé egy letartóztatás is történt. A letartóztatott Szabó György, Mester-utca 7. szám alatt lakó szabólegény; zsebei telve voltak kódarabokkal, nyilván a vasárnapi ablakbetörés megismétlésére számítva. A letartóztatottat azonnal kihallgatták, ez esetről jegyzőkönyvet vettek fel, miután átkísérték a bűnügyi osztályhoz. Este a munkások más helyen is készültek tüntetésre.

A Varga utcai szakegyületben is nagy számmal gyűltek össze és szörnyen háborogtak. Az a hír terjedt el u. i. közöttük, hogy a kefégyárakba új munkások érkeznek Budapestről. — Ezeket akarták a szünetetők tüntetéssel fogadni a pályaháznál. Ennek meggátolására Jenei Miklós rendőrkapitány a bűnügyi osztály vezetője a rendőrök tartalék csapatával megjelent a máv. pályaudvarán, hogy az esetleges tüntetést megakadályozhassa.

Erre azonban itt sem volt szükség amennyiben tüntetés egyáltalában nem

volt. Pontban tíz órakor, midőn a tüntetésre készülők teljesen széjjeloszlottak, a katonaság is visszavonult a kaszárnyákba.

A kefégyári munkások tegnap délután 4 óra után gyűlést szándékoztak tartani az olajútban. A hatóság értesült a dologról s megakadályoztatta a csendőrséggel. A kivonult csendőrség hamarosan szétoszlatta a tüntetőket. Jósavay Mihály és Szentpéteri nevű vezetőket le is tartóztatták.

* **Thaly Kálmán diszpolgár oklevele.** Debrecen sz. kir. város érdekekben gazdag diszpolgárának dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselőnek diszpolgári oklevelét ma reggel viszi fel egy küldöttség Budapestre. A küldöttséget Kovács József polgármester vezeti. A küldöttségben részt vesznek Vecsey Imre főjegyző, Roncsik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök és Szabó Kálmán tanácsnok. — A küldöttséghez Budapesten csatlakoznak Dobiecki Sándor és Bakonyi Samu dr. országgyűlési képviselő és Oláh Károly városi tanácsnok.

* **Klobucsár altábornagy Debrecenben.** Klobucsár altábornagy tegnap reggel városunkba érkezett a honvédszázár és gyalogezred felett tartandó szemlére. Az altábornagy érkezésére harcászati gyakorlat volt Debrecen és Nánás között. A gyakorlat végeztével az altábornagy teljes megelégedését fejezte ki. Az altábornagy még tegnap este visszautazott Budapestre.

* **Schack Béla főigazgató Debrecenben.** Magyarország összes kereskedelmi akadémiáinak főigazgatója, Schack Béla dr. Debrecenben tartózkodik. Megvizsgálta a kereskedelmi főiskolát és nagy megelégedéssel találta mindent példás rendben. A főigazgató ma este utazik vissza Budapestre.

* **Csurka János halála.** Csurka János, Debrecen sz. kir. város nyugalmazott tanácsnoka diószegi szőlőjében e hónap 17-ikén, szívszélhűdésben elhunyt. A megboldogult hosszú időn keresztül volt a város kötelességtudó, buzgó tisztviselője s mint ilyen közbeesületben állott mindazok előtt, kik benne a nemes szívű embert, lelkiismeretes, tisztviselőt és tehetséges munkaszerőt tekintették. Elhunytáról bánatba merült özvegye a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal tudatjuk, hogy néhai Csurka János Debrecen szabad királyi város nyugalmazott tanácsnoka folyó hó 17-én, éjjel 11 órakor, 68 éves korában, szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 20-án, délután 3 órakor lesz a Varga-utcai 22-ik számú gyászháztól, a Hatvan-utcai temetőben, az evang. reform. egyház szervertartása szerint. E szomorú tisztességteljesre a közeli és távoli rokonokat, jóbarátokat, ismerősöket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1904. április 18-án. Özvegye: özv. Csurka Jánosné sz. Binder Anna. Testvére: Csurka Eszter. Az összes rokonság nevében is. Kedves emléket őrizzük!

* **Galíciai huszárok Debrecenben.** A négyesztendeig Galiciában időzött huszá-

rok tegnap reggel vonultak végig városunkon Arad felé. A huszárok elé kivonult a Vilmos huszárezred egész tisztikara.

* **A sertésvásár elmarad.** A fellépett sertésvész miatt folyó hó 23-án és 24-én az országos sertésvásárt, mint már jelentettük, nem tartják meg.

* **A Kuruc Ujság a kefégyári munkaszüntetéséről.** A Kuruc Ujság tegnapi számának vezetőcikkelyében szólván a munkaszünetelökről, megemlékezik a debreceni kefések munkaszüntetéséről is. Elmékedése folyamán megdöbbenőnek és riasztónak mondja Végh Gyula főkapitány eljárását a munkaszünetelökhöz szemben. Szerinte a munkások semmi erőszakosságot és semmi rendzavarást nem követtek el, a főkapitány mégis kiadta az ultimátumot, hogy azokat, kik nem debreceni illetőségűek és nem veszik fel a munkát, eltoloncoltatja a városból. — Higgadtan ítélő és az igazságot minden melléktekinteten felülhelyező ember felháborodással vesz tudomást a debreceni új főkapitány balgatag működéséről. Így a Kuruc Ujság. Ellenben mi debreceniek a legnagyobb elismeréssel fogadjuk Végh Gyula főkapitány erélyes fellépését. Minden intézkedése a törvény keretében mozog és nagyon bölcsen teszi, ha a kezében levő törvényes eszközökkel igyekszik a város közönségének személy- és vagyonbiztonságát megvédeni. Vagy talán azt szeretné a Kuruc Ujság műfelfajlásában, hogy a záporként hulló kövek ezer meg ezer forintnyi kárt okozzanak a békés polgároknak. Bizony sokkal jobb jobb volna, ha egyes lapok arról írnának, hogy egy-egy ilyen munkaszünetelés mennyi veszedelmet rejt magában éppen a munkásokra nézve, akiknek egy része kenyérét veszve, családjával éhezni kénytelen senki jobban nem méltányolja a munkás kezét, mint mi, de lehetetlen követeléseknek helyességét nem ismerhetjük el. A debreceni kefésmunkásokat sem okoljuk a hosszas és elmérgesedett munkaszünetelésért, hanem vétkeseknek tartjuk azokat a lelketlen izgatókat, kik a fővárosból hozzák hozzánk veszedelmes és hőbortos tanításukat. Agitálnak és beugratván a jobb sors után vágyódó munkásokat, meghiznak emezek filléreire. Az ilyen vándorapostolokat üsse a Kuruc Ujság és ne a debreceni főkapitányt, aki csak állásának kötelességét tölti be, midőn gátat vet azoknak, kik rendet bontanak és a társadalom békéjét veszélyeztetik.

* **Kémény tűz.** A pénzügyigazgatóság Kossuth-utcai épületének egyik kéménye tegnap kigyuladt. A tüzet, mielőtt veszedelmet okozhatott volna eloltották.

* **Feltámadt halott.** Szenzációs eset történt — mint nekünk írják — e napokban a baranyamegyei Eggerszeg községben. A múlt héten meghalt a községben egy Frits Helén nevű 22 éves leány, akit a szülei nagy fényvel temették el. A halott ujján rajta hagyták egy értékes gyűrűt is, ami az elhaltak kedves emléktárgya volt. A leány hosszú

ideig betegeskedett és csendesen elaludt. A halottkémi vizsgálat megállapította a halált és szombaton délután el is temették. Mialatt a halott a ravatalon feküdt, többen szóvá tették, hogy kár az értékes gyűrűt a halott kezén hagyni. A temetés után este 11 óra tájban a temető közelében lakó Tamás Mihály temetőcsősz ablakán bekopogtatót valaki s mikor kiszólt, hogy ki az, egy nyöszörgő hang beocsátást kért és Frits Helénnek mondta magát. A temetőcsősz nem bocsátotta be a könyörgőt, aki aztán tovább ment. Nemsokára Fritsék ablakán is kopogtak s ott is beocsátást kért az illető, aki ott is Frits Helénnek nevezte magát. A szülők ugyancsak megrémültek, de aztán az öreg Frits Jakab mégis felkelt s kiment az udvarra. Legnagyobb rémületére a halottnak vélt leányát látta maga előtt, akinek csupa vér volt a ruhája. Az öreg Frits csak akkor tért magához, a mikor a leány nevével szólította az apját. Mikor bevezették a szobába, a feltámadott halott elmondta, hogy a gyűrűsujját levágták és a levágott ujjal elvitték az értékes gyűrűt is. — Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, mely a vizsgálatot megejtve, kiderítette, hogy a eltemetett leány sírját halottrablók még az éjjel felbontották, hogy a gyűrűt elrabolják. A megmerevedett ujjról azonban nem tudták lehuzni a gyűrűt, levágták tehát az ujját. Ez volt a szerencséje a leánynak, mert csak tetszhalott volt és a fájdalomra magához tért, nagynehezen kimászott a sírból s vérző ujját ruhájába fogva, a hideg éjszakában a legelső háznál kért beocsátást, hogy bekötözze az ujját. Az esetnek csakhamar híre futott az egész környéken s most tömegesen keresik fel az emberek a feltámadt leányt, aki nagybetegen fekszik szülei házában. Igaz, hogy a gonosztevők rablási célból ásták fel a sírját, de ezzel mégis megmentették a leányt a legborzalmasabb haláltól.

* **Kócá Antal hangversenye.** Kócá Antal, a főváros híres cigányprimása holnap csütörtökön este fél 8 órakor hangversenyt rendez a Bika szálló dísztermében. A hangverseny érdekes műsora ez lesz: Kuruc nóták. Boka kesergője. Moszkvai emlék. Repülj fecském. Rózsavölgyi kesergő. Repülj fecském. Rákóczi kesergője az indulóval.

* **A téglavető munkások mozgalmá.** A téglavető munkások tegnapelőtti gyűlésének semmi komolyabb eredménye nem volt. Mint halljuk a munkások tegnap mind munkába álltak.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők: Schvartz József izr. 81 éves; özv. Bereczki Sámuelné szül. Kiss Juliánna ev. ref. 69 éves, Kovács István ev. ref. 14 éves, Szécsi István ev. ref. 1 hónapos.

* **Megvert munkásnő.** Losonczy Margit kefégyári munkásleány panaszolta tegnap a rendőrségen, hogy az István gőzmalom előtt midőn munkába akart menni három munkás kényszeríteni akarta, hogy tervéről mondjon le. Midőn a fenyegetés nem vezetett eredményre, verni kezdék. A megvert munkásleány a rendőrségen keresett oltalmat.

* **Leesett a padlásról.** Téglásról jelenté tudósítónk, hogy egy odaváló, Gonda Márton nevű 5 éves gyermek tegnap, a ház padlásáról leesett. Esése oly szerencsétlen volt, hogy jobb lábát teljesen eltörte. A szerencsétlen gyermeket beszálították a debreceni kórházba.

* **Pisztolyal ijesztgető vendég.** Kemecsey Lajos szoboszlói lakos tegnap bejött Debrecenbe a vásárra. Időközben betért Rosenthal Mórné, Nyugati utca 6. szám alatti koresmájába, hol rövidesen parázs verekedést rendezett egy cigánybandával. A koresmában tört, zuzott. Végre pisztolyt rántott s lelövéllel fenyegetett mindenkit. Szerencsére Béhen Miklós 37. számú rendőr közelben volt, ki a központra vezette a garázda vendéget.

* **Takarítás az ipartestületnél.** Az ipartestület hivatalaiban f. hó 21-én az az esütörtökön a helyiségek takarítása miatt hivatalos óra egész nap nem lesz.

* **Beomlott pince** Tóth Gyula vaskereskedőnek, a pénzügyigazgatóság épületében levő pinceraktára tegnap reggel összeomlott. Emberéletben nem esett kár.

— **A „senki”.** Nagypál Illésék már lefeküdni készültek, amikor zörrenést hallanak az eresz alól.

— Menjen ki, apjuk, hátha a szalonnát akarják elvinni! — szól az anyjuk.

Az öreg nagynehezen felkászolódik, kimegy a szobából. Odakünn a sötét éjszakában nem lát semmit.

— Ki jár itt? — kiáltja.

— Senki! — válaszol egy rekedt hang.

— Akkor hát rendbe vagyunk! — dünnyögi Nagypál Illés és bebállag.

Reggelre aztán nagyot bámult.

— Nincs szalonna, mind ellopták.

A siránkozásra összegyűlt persze a szomszédság.

— Ki vihette el? Nem hallottak kendtek semmi neszt? — hangzanak a kíváncsi kérdések.

— Hallani hallottunk, — feleli Nagypál Illés. — De amikor kinéztem, oszt elkurjantottam magam, hogy ki jár itt, valaki aszonta: senki.

A szomszédság csak elesodálkozott, ki lophatta akkor hát el a szalonnát.

* **Megharapta a ló.** Caermák Mártont, a hajdunánási esendőrség lovását tegnap egyik ló anyira összeharapta, hogy a kórházba kellett szállítani. Különösen a jobb felkarját sebezte meg veszedelmesen a hamis ló. Katona dr. kórházi orvos részeltette az első segélyben.

* **Rövid hírek.** Anarkista összeesküvés Olaszországban. Rómából jelentik, hogy csütörtökön tudomására jutott a rendőrségnek, miszerint egy Giorani nevű nyomdász kinyilatkoztatta, hogy megbízást kapott, hogy egy magas állású férfit meg kell gyilkolnia. A nyomdászt letartóztatták és kísült róla, hogy anarkista. — **Békekongresszus St.-Louisban.** Mint New-Yorkból táviratozzák, hágai mintára nemzetközi világbéke-konferenciát fognak egybehívni ez év őszére St.-Louisba. A konferencia érdekében Berthold kongresszusi tag buzgólkodik. — **Elgázolt siketnéma leányka.** Budapesti tudósítónk írja: tegnap reggel negyed nyolc órakor a 411. számú villamos kocsii elgázolta Hagbin Olga 10 éves siketnéma leánykát a Kerepesi-ut és Csokonai-utca sarkán. A szerencsétlen kis leány a fején súlyos zúzódásokat szenvedett és agyrázkódás tünetei között szállították a Rókus kórházba. — **Meghalt angol tudós.** Smiles Sámuel hírneves angol író és morálfilozófus, akinek többek között Jellem című általánosan ismert kitűnő munkáját is lefordították magyarra, mint Londonból táviratozzák, szombaton Kensingtonban 88 éves korában elhunyt. Halálát az egész tudományos világ gyászolja.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképnagyi tási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kirakással.

Ma este az **Arany Bika** kávéházban **Rácz Károly** zenekara átszik.

Az orosz-japán háború.

Az orosz-japán háború állásában nem állott be semmi nagyobb változás. A háborúra vonatkozólag az alábbi távirati jelentéseket kaptuk:

Pokolgép a Petropavlovszkon.

Köln, ápril 19. A Kölnische Zeitungnak Pétervárról táviratozzák. A Petropavlovszk szörnyű katasztrófájáról a következő hihetetlen és furcsa hír tartja magát. Az orosz flotta szörnyű tragédiája Pétervárot érthető fájdalmat és lehangoltságot okozott. Keresik az okokat, a melyek ezt a borzasztó tragédiát előidézték és lehetetlennek tartják, hogy egyszerű tengeri uszóakna okozhatta volna a nagy hajó óriásnak az elsüllyedését. Azt hiszik, hogy bűnös japán kezek, vagy chinai cinkosok bombát helyeztek el az admirális hajón, még pedig a fedélköznek abban a részében, a hol a szénkészlet volt fölhalmozva. Mindenesetre ez a föltevés, vagy kombináció érthetővé tenné az oly gyors és borzasztó katasztrófát. Csakhogy ezt a föltevést misem támogatja. Ugy látszik ez a „pokolgép-mese” inkább arra való, hogy az orosz hanyagságot takarja, amely egyedül volt oka ennek a borzalmas szerencsétlenségnek.

Hivatalos kijelentés.

Pétervár, ápr. 19. Pflug tábornok kijelenti, hogy minden alapot nélkülöznek a távirati ügynökségek összes hírei és táviratai, a melyek Port-Arthur megszállására, valamint arra a hírre vonatkoznak, hogy Koreában orosz kozákokat fogtak el.

Átkelés a Bajkál tavon.

Pétervár, ápr. 19. Shilkov herceg forgalomügyi miniszter tegnap este a Bajkál-tóhoz utazott, hogy személyesen vezesse a csapatoknak gőzkompon való átszállítását.

Togo admirális nyilatkozata.

London, ápr. 19. Togo admirális, a japán hajóhad parancsnoka, a japán császár üdvözlő táviratára azt válaszolta — szintén táviratilag — hogy addig nem nyugszik, amíg az orosz hajóraj utolsó maradványát is tönkre nem tette.

E G Y L E T.

A ref. nőegyletből. A debreceni ref. nőegylet árvaházának felügyelői állására hirdetett országos pályázat e hónap 10-én lejárt. A nőegyleti elnökséghez 22 pályázat érkezett be. Az elnök, miután az árvaház felügyelői állásnak betöltése elnöki jogai közé tartozik, az általa ezen állásra leginkább alkalmas pályázók a ma délután 4 és fél órakor tartandó választmányi ülésen fogja bemutatni és akkor a választmány hozzájárulását megszerezni.

A vöröskereszt egylet közgyűlése. A Magyar Vöröskereszt Egylet hajdumegyei fióka e hónap 27-én d. e. 10 órakor tartja rendes közgyűlését a megyeháza nagytermében az alábbi tárgysorozattal: A számadások elbírálása. A központi választmányhoz intézendő jelentés. A kilépett választmányi tagok helyének betöltése. Puky Gyula elnök lemondó levele. Az elnöki állás betöltése. A pénztárnoki állás betöltése. Indítványok.

Köszönetnyilvánítás. A debreceni zsidó ifjak egyesülete az általa rendezett hangverseny jövedelméből 100 azaz száz koronát, az István gőzmalom igazgatósága 10 kora juttatott a nőegylet-pénztárába, mely adományokért a nőegylet nevében ez uton is hálás köszönetet mondok Dr. Balkányi Miklósné elnök.

S Z I N H Á Z.

Műsor.

Ápr. 20. Szerda: Egyenlőség színmű.

Ápr. 21. Csütörtök: A doktor ur. bohózat.

Ápr. 22. Péntek: Hajduk hadnagya daljáték.

Ápr. 23. Szombat Hajduk hadnagya daljáték.

Ápr. 24. Vasárnap: d. u. Egy szegény ifjú története, színmű; este Hajduk hadnagya, daljáték.

— (A színházi pályázat.) A debreceni színházra a pályázat április 23-án szombaton délután 5 órakor jár le. Sokan azt gondolják, hogy az új igazgatót a tanács pár nap alatt megválasztja. Erről szó sem lehet. A hivatalos eljárás ugyanis az, hogy a beérkezett pályázatokat először két-két példányban lemásolják és elküldik Nyiregyházára és M.-Szigetre. A két hatóság nem szavaz, de véleményét mondhat a pályázókról. A pályázati kérvények csak a két város tanácsától visszaérkezésük után kerülnek a színházi bizottság elé, mely erre a célra egybehívott ülésen tárgyalja a pályázatokat és javaslatot terjeszt a tanács elé. — A tanács azután a legközelebbi tanácsülésén foglalkozik az ügygel és szavazással dönti el, ki legyen az új színházigazgató. E szerint tehát a döntés legjobb esetben a városi tanács május 2-iki ülésén történhetik meg. Szóval, ha minden simán és gyorsan megy: május 2-án délután megtudjuk, kire bizza a városi tanács a debreceni színház igazgatását.

— (Színészek közgyűlése.) Az országos színészegyesület rendes évi közgyűlése tegnap délelőtt kezdődött Budapesten, hová az ország összes szintársulatainak képviselői gyűltek össze. A közgyűlés, mint rendesen, ezuttal is rendkívül zajosan kezdődött. — A közgyűlés elnökevé Komjátby János kassai, első alelnökévé Nádasz József pécsi és másodalelnökévé Janovics Jenő szegedi színházigazgatókat választották meg. Nádasz elfoglaltsága miatt lemondott, mire helyébe Thury Elemér lett alelnök. A közgyűlés első eseménye a központi

igazgató tanács három évre való megválasztása volt. A fővárosban élő egyesületi tagok már napokból előbb megállapodtak az új tanács névsorában, melyet közöltek a vidéki képviselőkkel. A névsor győzött, a közgyűlés ennél fogva kibuktatta a tanácsból mindazokat, akikkel a színészegyesület nagy többsége nem volt megelégedve. Így kibuktak és nem intézik tovább a színészet ügyeit Makó Lajos, Krecsányi Ignác, Leszkay András, Janovics Jenő, Balla Kálmán igazgatók. Az új igazgatótanács tagjai közé csupán négy színigazgatót választott be a közbizalom és pedig Nádasy József pécsi, Komjáthy János kassai, Somogyi Károly nagyváradi és Szendrey Mihály pozsonyi színigazgatókat, kibuktattak továbbá a tanácsból minden nem színész tanácsost, az egy Komor Gyula kivételével. A fővárosi tanácsosokat arányosan választották a Nemzeti Vígyszínház, Népszínház, Király színház, Magyar Színház és királyi Dalszínház tagjai közül. — Ma lesz Vedress Gyula titkár jubiláris ünneplése. — Az ünnepi szónok díszes tisztére Nádasy József pécsi színigazgató kiváló művész titkárát Hidvéghy Ernőt szemelték ki. A közgyűlés eltart három napig. Sok nagyon fontos kérdést fognak elintézni, ezek közt az új nyugdíjszabályzat életbe léptetését.

TÁVIRATOK

A vasutasok harca.

Budapest, ápr. 19. A m. kir. államvasutak budapesti pályaudvarain ma este kitört a vasutasok harca, megkezdődött a vasuti alkalmazottak munkaszünetése. A váratlan gyorsasággal beállt esemény óriási zavart keltett. Budapestről az esti vonatok nem indultak el és a pályaudvarokra este egyetlen vonat se érkezett be. Hír szerint a legtöbb vonat utközben megállt. Teljes a zűrvavar. Részletes hírek nincsenek. Késő éjjelig nem sikerült a békét helyreállítani s így a kiszámíthatlan veszteséggel, országos bajokkal járó közlekedési zavarok alig lesznek megátolhatók.

A vasárnapi munkaszünet.

Budapest, ápr. 19. Az ország több nagyobb vidéki városából a fűszerkereskedők nagyszámu küldöttsége tisztelgett Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternél. Azt kérelmezték, hogy a vasárnapi munkaszünet ne délelőtt 10, hanem déli 12 órakor kezdődjék. A miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy kérésüket méltányosan fogja elintézni.

Elfogott házasságközvetítő.

Budapest, ápr. 19. Sattler Sándor házassági közvetítőt, aki külföldi lapokban is szokott hirdetni, a budapesti rendőrség letartóztatta. Számos följelentés érkezett ellene, amelyek sikkasztással vádolják.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatáruház.

Külön szőnyeg-osztály.

Agy- és asztalterítők, Butorszövetek. Koesi takarók, Függetnyök, Linoleum

Lépokróczok.

Óriási raktár.

BRAZAY FÉLE SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
HELLEKELVE VAN!

Tóth Gyula vaskereskedő.

Piac-utca 20 és 27.

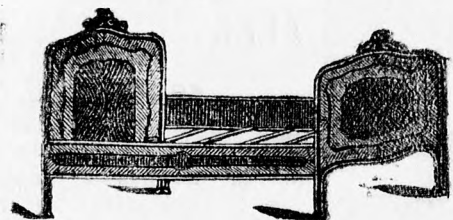
Tavaszi idényre.

Méghesei cikkek különlegességei kertipadok és vasutórok, kertészeti szerszámok.

Épület és butor vasalások, gazdasági felszerelések.

Gyermek kocsik

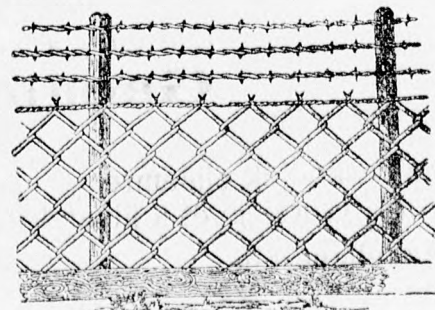
egyszerűtől a legdiszesebb kiállításban, fürdőkadak és jégszekrények legolcsóbban beszerezhetők.

Neubauer János

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECEN, kétmalom-utca 4-ik szám.

ülethelyiség: Piac-utca 1 Arany Bika szállodával szemben

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetés és előismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodrony kerítést a leggyorsabbtól a legdiszesebbig. Fácánok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok, s baromfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld és kavics áthányórostákat sodrony lábtörlőt, ökör szájkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket, szabadalmazott ruganyos acél sodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és célszerűség tekintetében

Kvánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

Hazai gyártmány!
KLEINOCHEG SEC

ÚJDONSÁG
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ

KLEINOCHEG testvérek
csás. és kir.
udvar szállító pezsgő
pincői
BUDAOK.

SPECIALISTA

Sérvkötőkben
Keleti-féle leg
újabb cs. és kir.
szab. sérvkötő
pneumatikus gumi pelot-
tal a legkényelmesebb a
maga nemében! Nem esu-
szik, nem okoz kellemetlen
nyomást és rendkívül kitűnő
fekvése által felülmul minden
más gyártmányt.

ÁRAK: Egyoldalú | Kétoldalú
12 kor. | 24 kor.

en célszerű. Új!
Keleti-féle cs. és kir.
szab. higionius gu-
misérvkötő rugónél-
kül gyenge a nyo-
más iránt érzékeny
betegnek legmelle-
ebben ajánlható.

Árak:

Egyoldalú | Kétoldalú
kor. 10.— | kor. 20.

Test egyeneszeti gyárainban teljes jótalás mel-
lett készülnek továbbá: járó- és támgépek,
mű-fűzők ferdeknövek részére.

műlábak és műkezek
— amputáltak részére. —

Háskötők, gumi-görcsér-harisnyák stb.

Betegtoló székek és kocsik.

Uj! Uj! Cs. és kir. Fontos!
szabadalmazott
szagtalan

szoba-ürszékek,

légmentesen elzárható (szagtalan) fe déllel,
Eredeti gyári árak mellett!

Valódi francia gumi-óvó különlegessé-
gek eredeti párizsi csomagolásban. Árak
kor. értékben! Tucatankint: 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Legújabb, 1903. évi körül-belül 3000 diszes
abrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás
mellett küld ingyen és bérmentve.

Keleti J.

orvos-sebészeti mű- és kötszer gyára.

Alapítva 1878.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének ?
Mert ott a legtöbb főnyereményt fize-
ték ki

Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyerem
Mert ott 3 szor a 100.000 „ „
Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
Mert ott 5 ször a 25.000 „ „
Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt
felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a
XIV-ik magyar kir. szab. osztálysorsjáték május
17 és 18-án megtartandó húzásához postautalványon
vagy utánvét mellett

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ sorsjegyeket
12. 6. 3. 1.50 koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse gyűjtődéje

Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11 szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadij
mentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

Gaedicke A. urnak

BUDAPEST

Szíveskedjék címemre I. osztályu eredeti Magy. kir. sza
osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni

Az ellenérték: korona utánvételező

postautalványon küldöm

Pontos cím:
Név
Állás
Lakhely
Utolsó

A nem kívánt
módosított
levél